

§ 1.

Նույնության ապացուցում: Թվաբանական բնույթի խնդիրներ

Օրինակ 1. Աճման կարգով հերթականությամբ գրենք կենտ դրական թվերը 1, 3, 5, 7, ...
Նշանակենք առաջինը u_1 , երկրորդը՝ u_2 , երրորդը՝ u_3 և այլն, այսինքն.

$$u_1=1, u_2=3, u_3=5, u_4=7, \dots$$

Մեր առջև դնենք այսպիսի խնդիր՝ կազմենք բանաձև, որը u_n կենտ թիվը կարտահայտի իր n համարով:

Լուծում. Առաջին կենտ թիվը կարելի է գրել, նաև այսպես՝

$$u_1=2 \cdot 1 - 1 \quad (1)$$

երկրորդ՝ u_2 կենտ թիվը կարելի է գրել այսպես՝

$$u_2=2 \cdot 2 - 1 \quad (2)$$

երրորդ՝ u_3 կենտ թիվը կարելի է գրել այսպես՝

$$u_3=2 \cdot 3 - 1 \quad (3)$$

Ուշադիր դիտարկելով (1), (2), (3) հավասարությունները, կարելի է արտահայտել վարկած, որ որևէ կենտ թիվ ստանալու համար բավական է նրա համարի կրկնակիից հանել 1, այսինքն n կենտ թվի համար ունենք այսպիսի բանաձև

$$u_n=2 \cdot n - 1 \quad (4):$$

Ապացուցենք, որ այս բանաձևը ճիշտ է

1°. Հավասարություն (1)-ը ցույց է տալիս, որ $n = 1$ դեպքում բանաձև (4)-ը ճիշտ է:
2°. Ենթադրենք, որ բանաձև (4)-ը ճիշտ է $n = k$ համար, այսինքն k կենտ թիվը ունի այսպիսի տեսք

$$u_k=2 \cdot k - 1$$

Ապացուցենք, որ բանաձև (4)-ը պարտադիր ճիշտ կլինի նաև $(k+1)$ կենտ թվի համար, այսինքն $(k+1)$ -րդ կենտ թիվը ունի այսպիսի տեսք

$$u_{k+1}=2(k+1)-1$$

կամ էլ, նույնն է ինչ

$$u_{k+1}=2 \cdot k + 1$$

$(k+1)$ -րդ կենտ թիվը ստանալու համար բավական է k -րդ կենտ թվին 2 գումարել, այսինքն

$$u_{k+1}=u_k+2$$

Բայց, ըստ պայմանի $u_k=2k-1$, կնշանակի,

$$u_{k+1}=(2k-1)+2=2k+1$$

ինչն էլ պահանջվում էր ապացուցել:

Պատասխան $u_n = 2n - 1$

Օրինակ 2. Հաշվենք առաջին n հատ կենտ թվերի գումարը:

Լուծում. Նշանակենք որոնվող թիվը S_n այսինքն

$$S_n=1+3+5+7+\dots+(2n-1)$$

Այսպիսի խնդիրները լուծելու համար մաթեմատիկայում կան պատրաստի բանաձևեր: Մեզ հետաքրքիր է լուծել այս խնդիրը, ոչ թե պատրաստի բանաձևի դիմելով, այլ մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդի օգնությամբ: Դրա համար նախ պետք է վարկած կառուցել, այսինքն, ուղղակի փորձել գուշակել պատասխանը:

n -ին հաջորդաբար տանք արժեքներ՝ 1, 2, 3, ... մինչև բավական նյութ կուտակվի, որպեսզի դրանց հիման վրա ավելի կամ պակաս հուսալի վարկած կառուցենք:

Դրանից հետո կմնա ստուգել վարկածը մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդով:

Ունենք

$$S_1=1, S_2=4, S_3=9, S_4=16, S_5=25, S_6=36$$

Հիմա արդեն ամեն ինչ կախված է խնդիրը լուծողի դիտողականությունից, նրա՝ մասնավոր արդյունքներից ընդհանուրը գուշակելու կարողությունից:

Ենթադրում ենք, որ այս դեպքում հեշտ է նկատել, որ

$$S_1=1^2, S_2=2^2, S_3=3^2, S_4=4^2$$

Սրա հիման վրա կարելի է ենթադրել, որ ընդհանրապես

$$S_n=n^2$$

Ապացուցենք, որ վարկածը ճիշտ է:

1⁰. $n = 1$ դեպքում գումարը ներկայացվում է մի գումարելիով, որը հավասար է 1-ի: n^2 արտահայտությունը $n = 1$ դեպքում նույնպես հավասար է 1-ի: Նշանակում է, որ $n = 1$ դեպքում վարկածը ճիշտ է:

2⁰. Դիցուք, վարկածը ճիշտ է $n=k$ համար, այսինքն $S_k = k^2$: Ապացուցենք, որ այդ դեպքում վարկածը ճիշտ կլինի $n=k+1$ -ի համար, ասինքն.

$$S_{k+1}=(k+1)^2:$$

Իրոք՝

$$S_{k+1}=S_k+(2k+1):$$

Բայց $S_k = k^2$ և դրա համար էլ

$$S_{k+1}=k^2+(2k+1)=(k+1)^2$$

ինչն էլ պահանջվում էր ապացուցել:

Պատասխան. $S_n=n^2$.

Խնդիր 1. Գտնել u_n -ը, եթե հայտնի է, որ $u_1 = 1$ և որ բոլոր բնականի $k > 1$ դեպքում

$$u_k=u_{k-1}+3:$$

Ցուցում. $u_1 = 3 \cdot 1 - 2$, $u_2 = 3 \cdot 2 - 2$:

Խնդիր 2. Գտնել գումարը

$$S_n=1+2+2^2+2^3+2^4+\dots+2^{n-1}$$

Ցուցում. $S_1 = 2 - 1$, $S_2 = 2^2 - 1$, $S_3 = 2^3 - 1$:

Օրինակ 3. Ապացուցել, որ բնական շարքի առաջին n թվերի գումարը հավասար է $\frac{n(n+1)}{2}$:

Լուծում. Այս խնդիրը տարբերվում է նախորդից նրանով, որ վարկած այստեղ ստեղծել պետք չէ, այն տրված է: Պետք է միայն ապացուցել, որ վարկածը ճիշտ է:

Որոնվող գումարը նշանակենք S_n , այսինքն

$$S_n=1+2+3+4+\dots+n:$$

1⁰. $n = 1$ դեպքում վարկածը ճիշտ է:

2⁰. Դիցուք՝

$$S_k = 1 + 2 + 3 + \dots + k = \frac{k(k+1)}{2} :$$

Ցույց տանք, որ

$$S_{k+1} = \frac{(k+1)(k+2)}{2} :$$

Իրականում.

$$S_{k+1} = S_k + (k+1) = \frac{k(k+1)}{2} + (k+1) = \frac{(k+1)(k+2)}{2} :$$

Խնդիրը լուծված է:

Օրինակ 4. Ապացուցել, որ բնական շարքի առաջին n թվերի քառակուսիների գումարը հավասար է $\frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$:

Լուծում. Դիցուք. $S_2(n) = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2$.

$$1^0. S_2(1) = 1^2 = \frac{1 \cdot (1+1) \cdot (2 \cdot 1 + 1)}{6} :$$

2⁰. Ենթադրենք, որ

$$S_2(n) = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} :$$

Այդ դեպքում

$$S_2(n+1) = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 + (n+1)^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + (n+1)^2,$$

և վերջապես

$$S_2(n+1) = \frac{(n+1)((n+1)+1)(2(n+1)+1)}{6} :$$

Օրինակ 5. Ապացուցել, որ

$$S_n = 1 - 2^2 + 3^2 - 4^2 + \dots + (-1)^{n-1} n^2 = (-1)^{n-1} \frac{n(n+1)}{2} :$$

Լուծում.

1⁰. $n = 1$ դեպքում վարկածը, ակնհայտորեն, ճիշտ է ($(-1)^0 = 1$)

2⁰. Թող՝

$$S_k = 1 - 2^2 + 3^2 + \dots + (-1)^{k-1} k^2 = (-1)^{k-1} \frac{k(k+1)}{2} :$$

Իրոք՝

$$S_{k+1} = S_k + (-1)^k (k+1)^2 = (-1)^{k-1} \frac{k(k+1)}{2} + (-1)^k (k+1)^2 =$$

$$= (-1)^k \left((k+1) - \frac{k}{2} \right) (k+1) = (-1)^k \frac{(k+1)(k+2)}{2} :$$

Խնդիր 3. Ապացուցել, որ

$$1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + (2n-1)^2 = \frac{n(2n-1)(2n+1)}{3} :$$

Խնդիր 4. Ապացուցել, որ բնական շարքի առաջին n թվերի խորանարդների գումարը հավասար է $\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2$:

Խնդիր 5. Ապացուցել, որ

$$1 + x + x^2 + x^3 + \dots + x^n = \frac{x^{n+1} - 1}{x - 1} \quad (x \neq 1) :$$

Օրինակ 6. Ապացուցել, որ

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + (n-1)n = \frac{(n-1)n(n+1)}{3} :$$

Լուծում 1° . $1 \cdot 2 = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3}{3}$:

2° . Եթե

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + (n-1)n = \frac{(n-1)n(n+1)}{3} ,$$

Ուրեմն

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + (n-1)n + n(n+1) = \frac{(n-1)n(n+1)}{3} + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3} :$$

Օրինակ 6-ը կարելի է դուրս բերել նաև օրինակ 3-ի և 4-ի արդյունքներից, եթե նկատենք, որ

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + (n-1)n = 1 \cdot (1+1) + 2 \cdot (2+1) + 3 \cdot (3+1) + \dots + (n-1)((n-1)+1) = (1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + (n-1)^2) + (1+2+3+4+\dots+(n-1)) :$$

Խնդիր 6. Ապացուցել, որ

$$1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + 3 \cdot 4 \cdot 5 + \dots + n(n+1)(n+2) = \frac{n(n+1)(n+2)(n+3)}{4} :$$

Խնդիր 7. Ապացուցել, որ

$$\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \frac{1}{5 \cdot 7} + \dots + \frac{1}{(2n-1)(2n+1)} = \frac{n}{2n+1} :$$

Խնդիր 8. Ապացուցել, որ

$$\frac{1^2}{1 \cdot 3} + \frac{2^2}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{n^2}{(2n-1)(2n+1)} = \frac{n(n+1)}{2(2n+1)} :$$

Խնդիր 9. Ապացուցել, որ

$$\frac{1}{1 \cdot 4} + \frac{1}{4 \cdot 7} + \frac{1}{7 \cdot 10} + \dots + \frac{1}{(3n-2)(3n+1)} = \frac{n}{3n+1} :$$

Խնդիր 10. Ապացուցել, որ

$$\frac{1}{1 \cdot 5} + \frac{1}{5 \cdot 9} + \frac{1}{9 \cdot 13} + \dots + \frac{1}{(4n-3)(4n+1)} = \frac{1}{4n+1} :$$

Խնդիր 11. Ապացուցել, որ

$$\frac{1}{a(a+1)} + \frac{1}{(a+1)(a+2)} + \dots + \frac{1}{(a+n-1)(a+n)} = \frac{n}{a(a+n)} :$$

Օրինակ 7. Ապացուցել, որ եթե $v_0=2$, $v_1=3$ և ցանկացած բնական k -ի դեպքում տեղ ունի $v_{k+1}=3v_k-2v_{k-1}$ հարաբերակցությունը, ուրեմն $v_n=2^{n+1}$:

Լուծում 1° . $n=0$ և $n=1$ դեպքում, ըստ պայմանի, պնդումը ճիշտ է:

2° . Ենթադրենք, որ

$$v_{k-1}=2^{k-1}+1, v_k=2^k+1 :$$

Այդ դեպքում

$$v_{k+1}=3(2^k+1)-2(2^{k-1}+1)=2^{k+1}+1:$$

Խնդիր 12. Ապացուցել, որ եթե

$$u_1 = \frac{\alpha^2 - \beta^2}{\alpha - \beta}, u_2 = \frac{\alpha^3 - \beta^3}{\alpha - \beta} \quad (\alpha \neq \beta)$$

և ցանկացած բնական $k > 2$ տեղի ունի հարաբերակցություն

$$u_k = (\alpha + \beta)u_{k-1} - \alpha\beta u_{k-2},$$

ուրեմն

$$u_n = \frac{\alpha^{n+1} - \beta^{n+1}}{\alpha - \beta} :$$

Օրինակ 8. $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$ արտադրյալը նշանակվում է $n!$ և կարդացվում է «էն ֆակտորիալ»:

Հաշվել

$$S_n = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + n \cdot n! :$$

Լուծում.

$$S_1 = 1 \cdot 1! = 1, S_2 = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! = 5$$

$$S_3 = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! = 23$$

$$S_4 = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + 4 \cdot 4! = 119 :$$

Դիտարկելով այս արդյունքները, կարելի է նկատել, որ

$$S_1 = 2! - 1, S_2 = 3! - 1, S_3 = 4! - 1, S_4 = 5! - 1:$$

Սա տալիս է վարկած արտահայտելու հնարավորություն, որ

$$S_n = (n + 1)! - 1 :$$

Ստուգենք այդ վարկածը:

1°. $n = 1$ համար վարկածը ճիշտ է, քանի որ

$$S_1 = 1 \cdot 1! = 2! - 1 :$$

2°. Թող լինի

$$S_k = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + \dots + k \cdot k! = (k + 1)! - 1 :$$

Ցույց տանք, որ

$$S_{k+1} = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + \dots + k \cdot k! + (k + 1)(k + 1)! = (k + 2)! - 1 :$$

Իրոք.

$$S_{k+1} = S_k + (k + 1)(k + 1)! = ((k + 1)! - 1) + (k + 1)(k + 1)! = ((k + 1)!(k + 1 + 1)) - 1 = (k + 1)!(k + 2) - 1 = (k + 2)! - 1 :$$

Խնդիր 13. Ապացուցել նույնությունը

$$\frac{1}{1+x} + \frac{2}{1+x^2} + \frac{4}{1+x^4} + \frac{8}{1+x^8} + \dots + \frac{2^n}{1+2^{2^n}} = \frac{1}{x-1} + \frac{2^{n+1}}{1-x^{2^{n+1}}}:$$

Օրինակ 9. Տրված է՝

$$\alpha + \beta = m, \alpha\beta = a, A_2 = m - \frac{a}{m-1}, A_3 = m - \frac{a}{m-\frac{a}{m-1}}, A_4 = m - \frac{a}{m-\frac{a}{m-\frac{a}{m-1}}} \text{ և այլն,}$$

այսինքն $k > 1$ դեպքում

$$A_{k+1} = m - \frac{a}{A_k}, (m \neq 1, \alpha \neq \beta) :$$

Ապացուցել, որ

$$A_n = \frac{(\alpha^{n+1} - \beta^{n+1}) - (\alpha^n - \beta^n)}{(\alpha^n - \beta^n) - (\alpha^{n-1} - \beta^{n-1})} \quad (1):$$

Լուծում: Սկզբում ապացուցենք, որ բանաձևը (1) ճիշտ է $n = 2$ համար:

1⁰. Ըստ պայմանի.

$$A_2 = m - \frac{a}{m-1} = (\alpha + \beta) - \frac{\alpha\beta}{(\alpha+\beta)-1} = \frac{\alpha^2 + \beta^2 + \alpha\beta - \alpha - \beta}{\alpha + \beta - 1} :$$

Ըստ բանաձևի (1)-ի

$$A_2 = \frac{(\alpha^3 - \beta^3) - (\alpha^2 - \beta^2)}{(\alpha^2 - \beta^2) - (\alpha - \beta)} :$$

Կոտորակը կրճատելով $(\alpha - \beta)$ -ով, կունենանք

$$A_2 = \frac{\alpha^2 + \beta^2 + \alpha\beta - \alpha - \beta}{\alpha + \beta - 1} :$$

Ինչը որ պետք էր ապացուցել:

2⁰. Թող բանաձևը (1) ճիշտ լինի $n=k$ համար, այսինքն

$$A_k = \frac{(\alpha^{k+1} - \beta^{k+1}) - (\alpha^k - \beta^k)}{(\alpha^k - \beta^k) - (\alpha^{k-1} - \beta^{k-1})} : \quad (2)$$

Ապացուցենք, որ այդ դեպքում այն ճիշտ կլինի նաև $n=k+1$ համար, այսինքն

$$A_{k+1} = \frac{(\alpha^{k+2} - \beta^{k+2}) - (\alpha^{k+1} - \beta^{k+1})}{(\alpha^{k+1} - \beta^{k+1}) - (\alpha^k - \beta^k)} :$$

Իրոք՝

$$A_{k+1} = m - \frac{a}{A_k} \text{ կամ } A_{k+1} = (\alpha + \beta) - \frac{\alpha\beta}{A_k}$$

Օգտվելով (2) հավասարությունից, կունենանք

$$A_{k+1} = (\alpha + \beta) - \frac{\alpha\beta((\alpha^k - \beta^k) - (\alpha^{k-1} - \beta^{k-1}))}{(\alpha^{k+1} - \beta^{k+1}) - (\alpha^k - \beta^k)} = \frac{(\alpha^{k+2} - \beta^{k+2}) - (\alpha^{k+1} - \beta^{k+1})}{(\alpha^{k+1} - \beta^{k+1}) - (\alpha^k - \beta^k)} :$$

Թեորեմը ապացուցված է:

Խնդիր 14. Պարզեցնել բազմանդամը

$$1 - \frac{x}{1!} + \frac{x(x-1)}{2!} - \dots + (-1)^n \frac{x(x-1)\dots(x-n+1)}{n!}:$$

Պատասխան՝

$$(-1)^n \frac{(x-1)(x-2)\dots(x-n)}{n!}:$$

Օրինակ 10. Ապացուցել, որ 7-ից մեծ յուրաքանչյուր ամբողջ թիվ n -ը բաժանվում է 3 և 5 թվերի արժողությամբ թղթադրամներով:

Լուծում. 1°. 8 թվերի համար պնդումը ճիշտ է (քանի որ $8 \text{ թվ.} = 3 \text{ թվ.} + 5 \text{ թվ.}$):

2°. Թող պնդումը ճիշտ լինի k թվերի համար, որտեղ k -ն ամբողջ թիվ է, որը մեծ է 8-ից: Երկու դեպք է հնարավոր՝ 1) k թվերի վճարվում է միայն երեք թղթադրամներով և 2) k թվերի վճարվում է թղթադրամներով, որոնց մեջ կա գոնե մեկ 5 թղթադրամ:

Առաջին դեպքում երեք թղթադրամների քանակը երեքից քիչ պիտի չլինի, քանի որ այս դեպքում $k > 8$: Որպեսզի վճարենք $k+1$ թվերի, փոխանակենք երեք հատ երեք թղթադրամները երկու հինգ թղթադրամներով: Երկրորդ դեպքում $k+1$ թվերի վճարելու համար փոխանակենք մեկ 5 թղթադրամը երկու հատ 3 թղթադրամով:

Օրինակ 11. Ապացուցել, որ երեք հաջորդական բնական թվերի խորանարդների գումարը բաժանվում է 9-ի:

Լուծում. 1°. $1^3+2^3+3^3$ գումարը բաժանվում է 9-ի: Նշանակում է, որ պնդումը ճիշտ է, երբ երեք հաջորդական բնական թվերի առաջինը թիվը 1-ն է:

2°. Թող $k^3+(k+1)^3+(k+2)^3$ գումարը, որտեղ k — ինչ-որ բնական թիվ է, բաժանվում է 9-ի: Գումար 2°

$$(k+1)^3+(k+2)^3+(k+3)^3=(k+1)^3+(k+2)^3+k^3+9k^2+27k+27=(k^3+(k+1)^3+(k+2)^3)+9(k^2+3k+3)$$

Երկու գումարելիների գումար է, որոնցից յուրաքանչյուրը բաժանվում է 9-ի, հետևաբար ինքն էլ կբաժանվի 9-ի:

Խնդիր 15. Ապացուցել, որ ամբողջ $n \geq 0$ դեպքում

$$A_n = 11^{n+2} + 12^{2n+1}$$

բաժանվում է 133-ի:

Օրինակ 12. 1. 2. 2n թվերից կամայականորեն ընտրեցին n+1 հատ թիվ:
Ապացուցել, որ ընտրված թվերի մեջ գոնե երկու թիվ կգտնվեն, որոնցից մեկը առանց մնացորդի կբաժանվի մյուսին:

Լուծում. 1⁰. 1, 2 թվերի համար պնդումը ճիշտ է: Ենթադրենք, որ 2n թվերից՝ 1, 2...2n, որտեղ $n > 2$, հաջողվեց այնպես ընտրել n+1 թիվ, որ նրանցից մեկը չի բաժանվում մյուսին: Կարճության համար այս բոլոր թվերի ամբողջությունը նշանակենք M_{n+1} : Ապացուցենք, որ այդ դեպքում մեջ 1, 2, 3...2n-2 թվերից կարելի է ընտրել այնպիսի n հատ թիվ, որ նորից նրանցից ոչ մեկը չբաժանվի մյուսին:

Հնարավոր է չորս դեպք՝

- 1) M_{n+1} չի պարունակում $n' \leq 2n-1$ -ը, $n' \leq 2n$ -ը:
- 2) M_{n+1} պարունակում է 2n-1-ը և չի պարունակում 2n-ը:
- 3) M_{n+1} պարունակում է 2n-ը և չի պարունակում 2n-1-ը
- 4) M_{n+1} պարունակում է $n' \leq 2n-1$ -ը, $n' \leq 2n$ -ը:

Դեպք 1. M_{n+1} -ից ինչ-որ թիվ հեռացնենք: Կմնա n թիվ, որոնցից յուրաքանչյուրը մեծ չէ 2n-2-ից: Այդ թվերից ոչ մեկը մյուսին չի բաժանվում:

Դեպք 2. M_{n+1} -ից հեռացնենք 2n-1 թիվը: Կմնա n թիվ, որոնցից ամեն մեկը մեծ չէ, 2n-2-ից: Այս n թվերից ոչ մեկը չի բաժանվում մյուսին:

Դեպք 3. M_{n+1} -ից հեռացնենք 2n թիվը և նորից կստանանք նույն արդյունքը:

Դեպք 4. Սկզբում նկատենք, որ M_{n+1} չի պարունակում n թիվը, քանի որ M_{n+1} մեջ կգտնվեր երկու թիվ (2n և n), որոնցից մեկը մյուսին բաժանվում էր: M_{n+1} -ից հեռացնենք 2n-1 և 2n թվերը: Մնացած n-1 թվերի ամբողջությունը նշանակենք M_{n-1} : Կստանանք n թվեր, որոնցից ամեն մեկը չի գերազանցում 2n-2-ը: Մնում է ցույց տալ, որ այդ n թվերից ոչ մեկ չի բաժանվում մյուսին: M_{n+1} -ում չկա երկու թիվ, որոնցից մեկը բաժանվի մյուսին: Նշանակում է, որ նաև M_{n-1} մեջ չի եղել: Մնում է համոզվել, որ այդպիսի թվեր չեն լինի նաև այն ժամանակ, երբ M_{n-1} -ին միացնենք n թիվը:

Դրա համար բավական է համոզվել, որ՝ 1) ոչ մի թիվ, որը մտնում է M_{n-1} մեջ չի բաժանվում n-ի և 2) n թիվը չի բաժանվում ոչ մի թվի, որը կա M_{n-1} -ում: Առաջինը բխում է նրանից, որ M_{n-1} -ի մեջ մտնող բոլոր թվերը չեն գերազանցում 2n-2-ը: Երկրորդը բխում է նրանից, որ 2n թիվը չի բաժանվում ոչ մի թվի, որը մտնում է M_{n-1} -ի մեջ:

Այսպիսով, եթե համարենք, որ պնդումը ճիշտ չէ 2n թվի դեպքում՝ 1, 2, ..., 2n, ուրեմն այն սխալ է նաև 2(n-1) թվի դեպքում՝ 2, ..., 2n-2: Կնշանակի, որ եթե պնդումը ճիշտ է

$2n-1$ հատ $1, 2, 3, \dots, 2n-2$ թվերի համար, ուրեմն այն ճիշտ է $2n$ հատ $1, 2, \dots, 2n$ թվերի համար:

Այստեղից և 1^0 կետից հետևում է, որ մեր պնդումը ճիշտ է $2n$ հատ $1, 2, \dots, 2n$, թվերի համար, որտեղ n – ցանկացած բնական թիվ է:

Նկատենք, որ այս խնդիրը ունի հետևյալ պարզ լուծումը: Ընտրենք $1, 2, \dots, 2n$ թվերից կամայական $n+1$ հատ թիվը: Այս թվերի ամբողջությունը նշանակենք M_{n+1} : M_{n+1} -ի մեջ մտնող յուրաքանչյուր զույգ թիվ բաժանենք երկուսի այնպիսի աստիճանի, որ քանորդը կենտ թիվ լինի: Այս քանորդների և M_{n+1} մեջ եղած կենտ թվերի ամբողջությունը նշանակում M'_{n+1} : M'_{n+1} -ը պարունակում է $n+1$ կենտ թիվը, որոնցից ամեն մեկը փոքր է $2n$ -ից:

Քանի որ $2n$ -ից փոքր բոլոր բնական թվերի մեջ միայն n հատ կենտ թիվ կա, ուրեմն M'_{n+1} պարունակում գոնե երկու հավասար թվեր: Այդ թվերից յուրաքանչյուրը թող հավասար լինի k :

Ստացված արդյունքը նշանակում է, որ M'_{n+1} -ում կան $2^s k$ և 2^k թվերը (որտեղ s և t թվերից մեկը կարող է հավասարվել զրոյի): Բայց $2^s k$ և 2^k թվերից մեկը բաժանվում է մյուսին:

Խնդիր 16. Ապացուցել, որ հարթության մեջ մի կետով անցնող n տարբեր ուղիղները հարթությունը բաժանում են $2n$ մասի:

Օրինակ 13. Ապացուցել, որ n հարթությունները, որոնք անցնում են մի կետով այնպես, որ ոչ մի երեքը մեկ ուղղով չեն անցնում, տարածությունը բաժանում են $A_n = n(n-1) + 2$ մասի:

Լուծում. 1° . Մի հարթությունը բաժանում է տարածությունը երկու մասի, և $A_1 = 2$: $n=1$ համար պնդումը ճիշտ է:

2° . Ենթադրենք, որ $n=k$ պնդումը ճիշտ է, այսինքն k հարթությունը բաժանում է տարածությունը $k(k-1)+2$ մասերի: Ապացուցենք, որ այդ դեպքում $k+1$ հարթությունը տարածությունը բաժանում է $k(k+1)+2$ մասի:

Իրոք, թող P -ն լինի $(k+1)$ -րդ հարթություն: Առաջին k հարթություններից յուրաքանչյուրի հետ P հարթությունը հատվում է որևէ ուղղով և, այսպիսով, P հարթությունը տրոհվում է մասերի՝ մեկ կետով անցնող k տարբեր ուղիղներով: Խնդիր 16-ի հիման վրա կարող ենք պնդել, որ P հարթությունը բաժանված է $2k$ մասի, որոնցից յուրաքանչյուրը այդ կետը որպես գագաթ ունեցող հարթ անկյուն է:

Առաջին k հարթությունները տարածությունը տրոհում են մի քանի բազմանիստ անկյունների: Այս բազմանիստ անկյուններից մի քանիսը P հարթությունով բաժանվում են երկու մասի:

Այս երկու մասերի ընդհանուր նիստը հարթության մասն է, որը սահմանափակվում է երկու ճառագայթով, որոնցով P -ն հատվում է տվյալ բազմանիստ անկյան նիստերի հետ, այսինքն $2k$ հարթ անկյուններից մեկը, որոնց բաժանվում է P հարթությունը:

Սա նշանակում է, որ բազմանիստ անկյունների թիվը, որոնք P հարթությամբ բաժանվում են երկու մասի, չի կարող լինել ավելի մեծ, քան $2k$:

Մյուս կողմից, $2k$ մասերից յուրաքանչյուրը, որոնց տրոհվում է P հարթությունը առաջին k հարթությունների հետ հատվելիս, երկու բազմանիստ անկյունների ընդհանուր նիստն է և այդպիսով առաջին k հարթություններով կազմված երկնիստ անկյունը տրոհում է երկու մասի:

Սա նշանակում է, որ բազմանիստ անկյունների քանակը, որոնք P հարթությամբ տրոհվում են երկու մասի, չի կարող լինել ավելի փոքր քան $2k$:

Այսպիսով, P հարթությունը տարածության՝ առաջին k հարթություններով տրոհված մասերից ճիշտ $2k$ հատը տրոհում է երկու մասի:

Այդ պատճառով, եթե k հարթությունը տարածությունը տրոհում է $k(k-1)+2$ մասի, $k+1$ հարթությունը կբաժանի

$$(k(k-1)+2)+2k=k(k+1)+2$$

մասի:

Պնդումը ապացուցված է: